

Boek met de jaargetijden in de parochiekerk van VELTEM .

Weer opnieuw opgemaakt met uitgave van alle regenoten door mij Joes BAGINIER,
Pastoor alhier in het jaar 1623.

In januari.

Overleden zijn Walter TROYE en Barbara VANDER SUERDERWIJCK, zijn vrouw. Voor hun jaargetijde legateerde ze aan de pastoor en de koster drie stuivers op een dachwant weide onder VELTEM nabij de straat genoemd DUYVESTRAETE tussen de goederen voorheen van Raso TROYE. 1 het klooster van St.Ursulla te Leuven; 2 Nicolaus VERHULST alias VERBACK; 3 Gregorius TEKEMANS, nu Niclaus GOOSSENS; 4 Everardus VAN WINGHE, langs de kant van de DUYVENSTRAETE en de HOCHSTRAETE, 5 de DUYVENTRAETE. Destijds betaalde Petrus TROYE, later Maria EVERAERTS van Leuven weduwe van Everardus VAN WINGHE, vervolgens meester Henric VAN DIEPENDAEL in haar naam, vervolgens Nicolaus ADDAERTS en thans het klooster van St.Ursulla te Leuven.

Overleden zijn Petrus BERINCX en zijn vrouw Catharina OYEN en hun ouders. Voor hun jaargetijde legateerden ze aan de parochiepriester en de koster drie molenvaten rogge op drie dachwant landbouwgrond gelegen op het veld genoemd het HOCHVELT onder Winksele; 1 & 2 het goed van meester Philippus VAN DIEPENDAEL langs meerdere zijden; 3 de groene voetweg naar de WINDMOLEN; 4 de kleine CIRISHAGHE. Destijds betaalde Jan VANDE POEL pastoor van Winksele, later Jan VERELST, vervolgens Jan VAN DIEPENDAEL, nu echter Philippus VAN DIEPENDAEL die in ANTWERPEN woont.

Overleden zijn Egidius VOETS en Joanna HELLINCK zijn vrouw. Zij legateerden aan de pastoor en aan de koster een molenvat rogge op drie kwart van een stuk grond onder VELTEM op den SPEELBERCH; 1 het goed van 't klooster St URSULLA te Leuven; 2 het WIJROT komende aan de HAGHE; 3 het goed van Matthias VANDER ZIJPE; 4 de Weduwe SPECKAERTS. De tafel van de H.Geest van VELTEM die dat stuk bewerkt, betaald.

In 1468 is Henricus BULLESTRAETE overleden. Voor een jaargetijde voor hem en zijn vrouw legateerde hij aan de pastoor en de koster twee molenvaten rogge op een half dachwant land (waarop de kerk van VELTEM jaarlijks 11---boen licht ter waarde van twee stuivers 13 tournoisen of mijten) gelegen onder VELTEM op het MIDDELVELT; 1 de groene gracht; 2 het klooster van GRUENENDAEL; 3 meester Jan VAN MAELCOOTE, nu Henric STROOBANTS; 4 WACHELGEM nu Heer RAVENSCHOT.

Werd betaald destijds door Arnold VAN HAMME, later door Laurent VERHULST alias VERBANCK; vervolgens door zijn vrouw Margareta HELSCHEVIERS; nu door Clara HELSCHEVIERS

In presentie van heer Jan SMETS pastoor van VELTHEM zijn gecomen, Niclaes VANDER VORST ende Jan VANDE PUTT momboirs der kinderen Matthijs VANDEN PUTT ende Elisabetha VANDER VORST; ende hebben door begheerte der voorschreven kinderen gefundeert een iaergetijde voor Matthijs VANDEN PUTT & Elisabetha zijn huysvrouwe & daertoe beset een haelster rogs voor den prochiaen & coster van VELTHEM. op een haelf dachmael landts tot BUKEN opt HOCHVELT, regenoote den wegh die naer MECHELEN gaet ter 1. Peeters VANDEN DRIES ter 2. den postmeester

ter 3, ende Gommaert BIECKELAERS ter 4de zijde. **Anno 1603.**

Dit wort gedaen sondaechs naer Sint Antonius dach in januario. Desen gront heeft gecocht Peeter VANDEN DRIES wondende tot BUKEN , hij betaald jaarlijks het jaargetijde.

In februari.

Overleden zijn Jan SMETS den oude en Joanna VAN HOOLAER zijn vrouw. Zij legateerden aan de pastoor en de koster voor hun jaargetijde jaarlijks 4 stuyvers op een huis en hof met bijhorigheden onder VELTEM op de HOCHSTRAETE; 1 het goed van Arnoldus VANDE POEL; 2 en 3 de straete; 4 Jan DE REES, nu Henric SOETEMANS.

Dit jaargetijde staat opgetekend in de notariële protocollen van VELTHEM **1561** Blz.37 en 39, 9 april **1540.**

Werd destijds betaald door de vrouw van Jan SMETS later door Jan FABRI een zekere koster van de kerk van VELTHEM; vervolgens door zijn erfgenamen en daarna door Hubert LEYES; nu door zijn erfgenamen nl. Matthias LEYES en Catharina LEYES vrouw van Henric STROOBANTS.

Overleden is Elisabetha MEEUS zuster van Catharina MEEUS. Ze legateerde voor haar jaargetijde aan de pastoor en de koster drie stuyvers en een halster (29,2 liter) witte rogge op die dag aan de armen uit te delen, op een dachwant land onder Winksele op den MEERCALCKHOVE; 1 de straat, 2 de WOLFSBEECKE; 3 Georgius ZELAERS of zijn erfgenamen; 4 de erfgenamen Guilelmus DE WITTE.

Betaald dertijds door Guilelmus VAN DIEPENDAEL later door zijn zoon Henric; daarna door de erfgenamen van Henric DE WITTE; nu zuster Elisabetha VAN MALCOT die te Leuven op 't groot begijnhof woont.

Dit jaargetijde staat opgetekend in het register van WINKSELE **1554. 30 mei.**

Overleden zijn Jan DE CUPER en Barbara CUPERS alias YDEN zij legateerden voor hun jaargetijde aan de pastoor en de koster een molenvat rogge op een half dachwant landbouwgrond opt YSPUTT onder VELTEM nabij het beeld van St.Laurentius; 1 het goed van Henric BOOGAERS; 2 het goed van de zielenmisse van VELTEM; 3 de straat die genoemd wordt de HEGGE; de grond komt aan ene zijde of in een hoek over de VLOETGRACHT van St.JOBS.

Dit jaargetijde wordt gezegd (gecelebreerd) op de 2de zondag van maart en staat opgetekend in de notariële papieren (protocollen) van VELTHEM Blz. 99 werd betaald destijds door Jan DE CUPERE; later door Petrus DE CUPER; thans wordt het door de pastoor van VELTEM zelf verhuurd.

Over het jaargetijde van Jan MATEN en zij vrouw bestaat nog een probleem ,daarom nog niet in regel en bijgevolg hier niets.

In april.

Overleden zijn Jan MATEN en zijn vrouw, zij legateerden aan de parochiepriester en de koster zes plekken op een huis ende hof gelegen op die DRIEHAGHE;1 Henric BOGAERS, 2 Remigius SPECKAERS, nu Barbara SPECKAERS alias Maykens; 3 den VORSTEN DRIES of Joffrou BOXHORINCX; 4 de straete genoemd de DRIESCHHAGHE.

Betaald destijds door Walter BRESSIP; later door Matthias MOENS; vervolgens door Jan MEEUS; no door Matthias LEYES of zijn vrouw Barbara VERLINT.

Dit jaargetijde staat vermeld in het register van VELTEM.

Overleden zijn Jan VANDER HULST, zijn vrouw Margareta en hun dochter Catharina; zij legateerden voor hun jaargetijde twee asses (1 plekke) op drie vierendelen land onder VELTEM opt HEERSEEM; 1 de HOOCHSTRAETE en het HOOCHSTRAETE GAT; 2 Jan GANS de jonge, nu Lambert OOST; 3 nog eens Lambert OOST naar het noorden toe.

Betaald destijds door Jan BATHEN of Valentijn BATHEN; daarna door Jan WELLENS, nu door Adriaan VANDE PUTTE.

Dit jaargetijde staat vermeld in het register van VELTEM 1552 4 mei Blz. 255.

Overleden zijn Gregorius VEREECKT, thans Walter TROYE. Hij legateerde aan de pastoor en de koster van Veltem een molenvat rogge voor zijn jaargetijde en aan de Tafel van de H.Geest in Veltem 7 stuyvers, en 7 stuyvers aan de kerk van Veltem op een huis en al wat er toe hoort, (nu een geleegh) 1 de HOOCHSTRAETE, 2 de goederen van Guilelmus EYEN, Nu Jan DE WINTER; 3 de straete genoemd de DRIESCHHAGHE lijk dat blijkt uit het notarieel document (de protocollen) van VELTEM 10 april 1510.

Betaald destijds door Herbert VERHULST die dat land had gekocht; later door zijn erfgenamen, Jan FIERKENS VOSSLAER; thans Guilelmus BOOSMANS die in Erps woont.

Dit jaargetijde staat ook vermeld in het register van VELTEM op 15 januari 1561 Blz. 40 en daar is hoger genoemd stuk land verkocht, belast met twee stuyvers, en bij betaling had een molenvat de waarde van twee stuyvers.

Overleden zijn anno 1516 Walter VAN BRESSIP en zijn vrouw. Voor hun jaargetijde legateerden ze aan de pastoor jaarlijks twee stuyvers op een huis en hof en de ganse woonst gelegen onder VELTEM in den DRIESCHHAGHE; 1 het goed van Jasper WELLENS; 2 Walter STROOBANTS of Remigius SPECKAERT, 3 de DRIESCHHAGHE. Regenoten op heden zijn 1 Henric BOOGAERTS; 2 den VORSTEN DRIESCH of Joffrou BOSCHORINCX; 3 Remigius SPECKAERS nu Barbara MAYKENS; 4 de straat genoemd DE DRIESCHHAGHE.

Betaald destijds door Walter DE BRESSIP, later door Matthias MEEUS; vervolgens door Jan MEEUS; Thans door Mattheus LEYES of zijn vrouw Barbara VERLINT.

Dit jaargetijde staan vermeld in het register van VELTEM 18 januari 1525 Blz. 47 en 52.

In mei.

Overleden zijn Carel BOOGAERS en Anna DECKERS. Voor hun jaargetijde legateerde Dionisius BOOGAERS 16 stuyvers: 8 stuyvers voor een jaargetijde van Carel BOOGAERTS te lezen op zondag voor het feest van de Apostelen Philippus & Jacobus (= 3 mei); 8 stuyvers voor het jaargetijde van Anna DECKERS dat moet gelezen worden op 1 mei.

Alles op een vierendeel land onder VELTEM op het MIDDELVELT; 1 de goederen van de zielemis te VELTEM; 2 Henric VERHULST.

De hogergenoemde Dionisius verlangde dat deze jaargetijden jaarlijks zouden gelezen worden voor zijn ouders in de kerk van VELTEM; dat heeft hij verklaard aan E.H. Peeter BRITSELIO die toen pastoor was.

Opgemaakt op 1 mei 1616.

Betaald door Dionisius BOOGAERS.

Overleden zijn Henric BOOSMANS op 17 mei 1622 en Helena KEYAERTS op (niet ingevuld). Zij legateerde ten eeuwigen dagen aan de pastoor van VELTEM twee florijnen voor twee jaargetijden die altijd moeten gecelebreerd worden op de stervens datum. Het is zo dat ze voor alle jaargetijde één florijn betaalden. Die twee florijnen zijn gehypotekeerd op een bunder land onder VELTEM op het veld dat EYSPUTT heet, gelegen bij de HEEGHE; daarover loopt de voetweg van WINKSEL naar het dorp van VELTEM; 1 Dionisius BOOGAERS; 2 het klooster van St.Ursula te Leuven; 3 de straat genoemd de HEEGHE.

Henric en Helena bevestigden dit jaargetijde en lieten het op schrift stellen bij Frans DE FRAYE openbaar Notaris te BRUSSEL op de VISCHERS SINNE 26 maart 1619 zoals blijkt uit hun testament waarvan een copy berust bij de pastoor van VELTEM.

In juni.

Overleden is de Heer en Meester Godefridus VAN MEERBEKE, destijds pastoor in VELTEM. Hij legateerde erfelijk aan de pastoor van VELTEM twee capuynen op een huis met alle toebehoorten onder VELTEM in de GROENSTRAETE; 1 het goed van Adriaen TIMMERMANS; 2 de erfgenamen van Gregorius ZELEERS, nu Henric STROOBANTS; 3 Petrus de (niets) van BAYSEM; 4 de groenstraete. Voor de koster van VELTEM legateerde hij een molenvat rogge voor dezes eeuwigdurend jaargetijde en voor een jaargetijde voor iemand die door de koster aangeduid. Dit om zijn moeite bij het luiden en andere opdrachten, lijk het breder vermeld staat in zijn testament.

Ook aan de kerkfabriek van VELTEM legateerde hij erfelijk een molenvat rogge voor het brande van kaarsen in de Vigilie en in de mis waarbij een rouwvelum geplaatst is voor het H.Sacrament. Tevens legateerde hij aan de Tafel van de H.Geest van VELTEM een halster bloem; die moet aan de armen die het jaargetijde bijwonen uitgedeeld worden in wit brood op de dag van het jaargetijde, nl. op de zondag voor het feest van St.Jan de Doper (= 24 juni).

Daar is de erfelijke conditie aan toegevoegd dat van het hierboven beschrevene niets wordt uitbetaald als het officie niet wordt gecelebreerd. De vier vermelde molenvaten graan heeft de vermelde erflater gehypothekeerd op een dagwant land onder BAYSEM nabij de plaats die DRINCKELINCK heet opt NEERHOFF; 1 de VILVOORDE STRAAT; 2 Mevrouw

BOXHORINX; 3 het klooster van St.Ursula te Leuven; 4 Henric VERHULST.

Over die vier molenvaten rogge, zie te Leuven op het stadhuis boek 1557, 20 mei, in't midden van de kamer. De twee kapuinen werden destijds betaald door Jan VANDE PUT, later door Henric VANDE PUTT alias HERMANS, nu door Guilelmus VAN LINT alias HERMANS en consoorten (= familie).

De granen weden betaald door Matthias VAN TUYCUM; nu door Jan VERHULS alias VLAS.

Hierover bestaat een testament uit 1439.

Overleden Godefridus VEREECKT hij legateerde aan de pastoor en de koster van VELTEM een molenvat rogge op huis en hof; 1 aen die HOOCHSTRAETE; 2 de goeden van Jan SMETS nu Hubert LEYES; 3 de goeden van Heer Jan VANDER LINDEN nu BOXHORINX.

Betaald destijds door Walter DE GOUDSMIT later door Arnold VEKEMANS, vervolgens door Hubert VERHULST, daarna door VOESSELAER en ten slotte door Jaspas NOBELS.

Overleden is Margareta SMOLDERS alias VEKEMANS zij legateerde aan de pastoor en de koster een molenvat rogge op een half dagwant land op de NEERHOFF te BAYSEM, sussen de goeden van Jan VAN DUFFELE en Walter VANDEN BRUEL.

Betaald destijds door Walter VAN BRESIP, daarna door Jan VANDEN EINDE; later door Guilelmus BOXHORINX.

Nota: Deze twee vorige jaargetijden zijn gelijkwideerd door de laatste betalers ten tijde van Georgius YEN de oude, die ooit pastoor van VELTEM was en die voor de likwidatie van olie twee molenvaten rogge, zes rijnguldens en 17 stuyvers trok. Hij hield die voor zich en erkende een jaarlijks inkomen van twee molenvaten rogge gehypothekeerd op vijf vierendelen weide onder VELTEM bij de DRIESCHHAGHE; 1 het CLEYN VELTSTRAETKEN; 2 het goed van Gaspar NOBELS nu Matthias VANDE ZIJPE; 3 Henric VERHULST van BAYSEM; 4 Gregorius VEKEMANS, nu Niclaus GOOSSENS.

Betaald destijds door Gregorius YEN pastoor in VELTEM, tans door Henric VERHULST en zijn broer Nicolaus die in BAYSEM wonen.

Dit jaargetijde is erkend in de aanwezigheid van de schepene van VELTEM zoals blijkt uit een oude protocale van VELTEM 16 september 1573 blz. 124.

Overleden zijn Walter COOMAN, zijne vrouw en Henric hun zoon; zij legateerden aan de pastoor voor hun jaargetijde 2 molenvaten rogge op ½ dagwant grond onder VELTEM opt WIJROT; 1 de VILVOORDE STRAAT, 2 Mevrouw BOXHORINX; het stuk ligt op het veld genoemd YSPUT in de

hoek waar WIJROT en YSPUT scheiden; 3 RAVESCHOT; 4 het St.LAURENTIUS Altaar van VELTEM.

Betaald destijds door Jan MEEUS, later door Jan VERHULST alias VOESSELAER voor de erfgenamen VRANCKENS die te Brussel wonen; vervolgens door Laurentius VERHULST alias VERBANCK en zijn vrouw Margarita HELSCHEVIERS nu Niclaus VERHULST en Henric zijn broer die in BAYSEM wonen.

Dit jaargetijde staat genoteers in't register van VELTEM 30 mei 1565 blz.59 v..

Overleden is Stephanus TROYEN op 14 juli 1535; verder zijn vrouw Margareta PUTTEMANS en hun beider ouders. Hij legateerde voor een jaargetijde met drie lezingen en een plechtige mis, aan de pastoor en de koster eeuwigdurig 14 stuyvers en 6 molenvaten bloem op de dag van het jaargetijde aan de arme uit te delen; Hij heeft dat gehypotekeerd op 5 dagwant weide onder VELTEM op de DUYVENSTRAET; 1 het klooster van St.Ursula te Leuven; 2 de Heer Carolus TYSENACK, nu Heer ROUGIER; 3 de DUYVENSTRAETE; 4 de erfgenamen Jan COESEMANS.

Hierover bestaat een schriftelijk testament opgesteld door Jan VANDER BEECKEN opembaar Notaris en pastoor van BAYSEM in die tijd. De hoger vermelde inkomsten staan wel vermeld in de protocollen van VELTEM 15 septemper 1537.

Destijds betaald door Wilhelmus VAN INGELLEN licentiaat in beide rechten; later door Henric WACHELGHEM te Leuven; hij betaalde 7 stuyvers en 3 molenvaten bloem; en Abel BOXSTUYN te BUECKEN 7 stuyvers en 3 molenvaten bloem; maar het is een en hetzelfde stuk ook als er verdeling zou gebeuren.

Thans evenwel betalen Heer RAVESCHOT van Brussel 7 stuyvers en 3 molenvaten tarwebloem, en Georgius OLIVIERS te BUECKEN 7 stuyvers en 3 molenvaten bloem.

Overleden is Laurentius VERHULST hij stierf in juni 1567 en zijn vrouw Margareta HELSCHEVIERS, zij stierf in 1577.

Zij stichten ten eeuwigen dage een mis; die moet opgedragen worden in de kerk van VELTEM op het feest van St.Anna (26 juli) en ter harer ere tevens stichte zij vigiliën met drie lezingen die dag voor hun beider zielerust te lezen.

Zij legateerden aan de pastoor 4 stuyvers; aan de koster 2 stuivers; aan de kerk voor 't licht 4 stuyvers; aan de Tafel van de H.Geest of aan de armen die naar de mis komen en daar voor de zielerust van de stichters bidden 10 stuyvers het zij in geld of in brood.

Alles op een dagwant land op het veld genoemd HEERSEM; 1 de, HOGHE WEG naer de BORREBEMPDE gaende; 2 Meester Jan MAELCOT, nu de erfgenamen Hubert LEYES; 3. en 4 Heer Gregorius EYEN. later Meester Carilus BOOGAERTS van Mechelen, nu Dionisius BOOGAERTS.

Dit jaargetijde of testament is geschreven door Gregorius EYEN de OUDE die destijds pastoor was in VELTEM lijk het bewesen staat eigenhandig door hem geschreven in het jaargetijdenboek 1558. Betaald thans door Nicolaus VERHULST woonachtig te BAYSEM.

In Augustus

Overleden Jan HULLEGAERS 1447 stichte voor hem en zijn vrouw een jaargetijde en liet doorvoor aan de kerk van VELTEM een ½ dagwant land. Daarvoor wordt aan de pastoor en de koster een oude grote betaald waarvan de waarde is een stuiver en een blanke (= ¾ stuivers)

Dat land ligt onder VELTEM op het WIJROT aen het BERSSELEERCKEN ; 1 het goed van de kerk van VELTEM ten oosten en ook goed van de kerk ten westen; ten noorden Heer RAVESCHOT.

Overleden is Jan HULLEGAERDE hij stierf in 1447 wat blijkt uit oude rekeningen van de kerk van VELTEM uit dat jaar. Daar staat dat zijn vrouw de rechten betaalde die aan de kerk van VELTEM toekwamen voor zijn begrafenis.

De vrouw stierf in 1469; dat staat ook in de rekeningen en ze werd begraven in de kerk.

Overleden is Catharina vrouw van Walter VANDEN BRUELE zij legateerde aan de parochiepriester en de koster voor haar jaargetijde een molenvat rogge, ook aan de kerk 1 molenvat rogge, aan de H.Geest Tafel van VELTEM 1 molenvat rogge op een huis hof en toebehoorten gelegen aan de HEERSTRAETE; 1 en 2 het goed van Mvr.VAN CELLE nu haar erfgenamen nl. Henri VAN ROGIER aan twee zijden; 3 en 4 de straat aan de twee andere zijden, 5 Henric VANDEN BROECK.

Dat eigendom heet DE CROONE.

Betaald destijds door de Weduwe Elisabetha SWAELSCHE, later Maria NOBELS, vervolgens Jan NOBELS hhar zoon, daarna haar erfgenamen, dan Jan VERHULST alias VERBANCK van BAYSEM, dan Wilhelmus GANS of zijn erfgenamen nu Petrus KEYAERTS van Leuven en de weduwe van Henric CROOCKAERS van HERENT.

Deze inkomsten ziin erkend in aanwezigheid van de schepenen van VELTEM zoals blijkt uit de protocollen van VELTEM, 16 augustus 1570 blz. 105.

Overleden zijn Jan FABRI, destijds koster te VELTEM en zijn vrouw Sara VERHULST 1558 op een werkdag, feest van St.Laurentius (= 10 augustus) zij legateerden voor een jaargetijde voor hen en voor de dierbaren die hen voorgingen.

Jaarlijks drie stuivers en daarbij voor de pastoor voor het zondagsgebed 2 stuivers, op een huis en hof onder VELTEM in't gebied de VORSTEN DRIESCH; 1 het goed van Arnold VANDE POEL; 2 en 3 de atraete; 4 Jan REES, nu Henri SOETEMANS.

Destijds betaalden de erfgenamen Jan FABRI daarna Hubert LEYES nu zijn erfgenamen Mattheus LEYES en Catharina LEYES vrouw van Henric STROOBANTS.

Dit jaargetijde staat opgetekend in't register van VELTEM 10 juli 1561 blz. 27v

Overleden zijn Jacobus WITTEMANS en zijn vrouw Elisabetha, Jan en Rolandus zijn zonen en zijn andere kinderen; zij lieten aan de kerkfabriek van de parochiekerk van VELTEM; eenmaal 50 Peeters (= 1 gulden 4 stuiver). De kerkmeesters en andere notabelen van gezegde parochie hebben dat ontvangen en aangewent voor de hierna vermelde doeleinden; 25 daarvan voor een pas aangeschafte schilderij voor het hoogaltaar; en in en voor het werk van de klok.

Voor deze 50 Peeters wezen de kerkmeesters en de andere notabelen jaarlijks en ten eeuwigen dage aan: voor de pastoor $\frac{3}{4}$ halster rogge; voor de koster $\frac{1}{4}$.

Daarenboven, voor het jaargetijde dat ieder jaar in't vervolg moet gecelebreerd worden voor het zieleheil van de hogergenoemde personen, wezen de kerkmeesters aan; voor de pastoor voor zijn werk 1 molenvat rogge.

De pastoor heeft $1\frac{1}{2}$ molenvaten en de koster $\frac{1}{2}$; dat maakt samen 3 molenvaten.

De kerk betaald dat.

Dat jaargetijde blijkt gedeeltelijk uit de rekeningen van de kerk van VELTEM uit 1484. Tussen de opgaven staat daer inderdaad; " Voor Roelofs WITTEMANS iaergetijde 30 plecken, item noch gegeven doemen 't gelt aannam van Jacob WITTEMANS 18 plekken ". Dat zelfde jaar wordt enkele malen gewag gemaakt van een klok en van een nieuwe schilderij.

Eveneens het volgende jaar. In 1485 staat er: betaling van het jaargetijde: 3 molenvatem rogge en zo verder alle volgende jaren.

In September

Overleden is Hubert LEYES hij stierf in 1617 zo dat hij begraven is juist op de dag van het Leuvens kerkwijdings feest. Hij liet aan de kerk van VELTEM: een half dagwant land onder VELTEM opt NEDERIJSPUTT; 1 het goed van Nicolaus VERHULST alias VERBANCK langs drie zijden; voorwaarden is dat de kerk voor het jaargetijde van hem en zijn vrouw en zijn vrienden, jaarlijks aan de

pastoor en de koster betaald 15 stuivers en voor het zondagsgebed aan de pastoor 2 stuivers, wat duidelijk blijkt uit het testament.

De kerk betaald.

Overleden zijn Bartholomeus MEEUS en zijn vrouw Margareta VAN STEENBERGHEN en hun ouders. Zij legateerden aan de pastoor en de koster voor hun jaargetijde zes erfelijke Leuvense plekken te betalen door de kerk van VELTEM. Voor deze zes plekken betaalde en schonk Jan MEEUS aan die kerk eenmalig twee florijnen (=1 gulden). Die Jan MEEUS was de zoon van Bartholomeusen in zijn tijd kerkmeester te VELTEM. Die schenking gebeurde met goedvinden van de pastoor en andere wijze mannen. Dat blijkt uit oude rekeningen uit 1469 en vooral uit 1470; daar staat inderdaad " Item MEEUS de sone CUESTER iaergetijt is besedt op de kercke ende quaemp Jan sijnen sone doen hij kerckmeester affginck 40 stuivers; daer voor t siaers besedt twee stuyvers ende daeromme de 40 stuyvers hem niet wedergegeven ende niet gerekent en zijn".

Dat jaargetijde is ook bevestigd in de protocollen van VELTEM blz. 41.

De kerk betaalt.

Overleden zijn Egidius VANDEN BROECK en Elisabeth zijn vrouw. Zij legateerden aan de pastoor en de koster zes plekken op een huis en hof onder VELTEM aen de DRIESCHHAGHE; 1 de HOCHSTRAETE 2 den VORSTEN DRIESCH of Joffrou BOXHORINCX 3. Jan MEEUS, nu de weduwe Matthias LEYES.

Vroegen betaalde de erfgenamen SPECKAERS, nu Barbara MEYSKENS of haar kinderen.

Dit jaargetijde is vermeld in het register van VELTEM 13 maart 1542 blz. 167.

Overleden zijn Gregorius VANDE PUTTE, vader van Jan VANDE PUTTE, EN zijn vrouw Catharina. Zij legateerden voor hun jaargetijden aan de pastoor en de koster 2 molenvaten rogge op 3 vierendelen land onder BAYSEM nabij de pastorij van BAYSEM 1 het goed van Everard VAN WINGHE, nu Petrus VAN LEEMPOEL; 2 de GRUEN BRAUWE; 3 het goed van de kerk van BAYSEM.

Dit jaargetijde wordt steeds gecelebreerd op de dag van het broederschap van O.L.Vrouw te WINKSELE. Die dag overleed Gregorius bovenvermeld.

Dit jaargetijde staat vermeld in het register van VELTEM 3 maart 1537 op't einde van blz. 121.

Destijds betaalde Laurentius VERHULST alias VERBANCK of zijn vrouw Margareta HELSCHEVIERS; nu verhuurt de pastoor van VELTEM het zelf.

Overleden zijn Jan GANS de oude op 5 februari 1568 en zijn vrouw Catharina BECKERS op 3 september 1560. Zij legateerden voor hun jaargetijde zes stuivers en aan de tafel van de H.Geest lagateerde ze een halster bloem uit te delen aan de armen op de dag van het jaargetijde, zij hypotheceerden dat op een half dagwant land onder VELTEM in de VILVORSCHIE HERSTRAETE voerbij de CROONE gaende naer ERPS op de linkerkant; 1 het goed van Nicolaus VERHULST 2 de HERSTRAETE; 3 Joffrou BOXHORINCX in de richting van ERPS.

Het jaargetijde wordt gecelebreerd op 3 september.

Dit jaargetijde is maar gesticht voor een beperkte tijd, nl.75 jaar waarvan het eerste jaar was 1560 zoals blijkt uit het testament dat ligt in het huis van Petrus KEYAERTS te Leuven nabij de PREECKHERENSTRAETE.

Destijds betaalde Jan GANS de oude, later zijn zoon Jan, nu Lambert OOST en Elisabetha GANS zijn vrouw die te Leuven wonen.

Overleden is in 1539 Heer en Meester Henric VEKENSTIJL die destijds pastoor was van deze parochie van VELTEM.

Hij legateerde aan de pastoor of aan het pastoorsambt een huis voor de pastoor gelegen achter de grote hoeve van Juffrou BOXHORINCX en die van de Heer ROGIER; 1 westwaartshet goed van Heer ROGIER; 2 en 3 de straete; 4 het goed van Henric VANDEN BROECK.

Het is ongeveer een half dagwant groot. Dit geschenk of die partij legateerde hij belast met de verplichting voor hem eeuwigdurig een jaargetijde te celebreren in de kerk van VELTEM.

De pastoor betaald.

Overleden zijn Gregorius VANDE PUTT de jonge in 1551 zijn vrouw legateerde aan de pastoor en de koster voor hun jaargetijde twee molenvaten rogge op een half dagwant weide gelegen in de BOERBEMDE; 1 het goed van Adriaan TIMMERMANS; 2 Het klooster van St.Ursula te Leuven; 3 de heer TRISTIJN pensionaris te MECHELEN; 4 de Abdij van AFFLIGHEM.

Het testament voor dit jaargetijde werd opgemaakt door Cornelius LEYEN van ROSENDAEL in 1551. Die pastoor was in VELTEM zoals blijkt uit een boek van de jaargetijden op perkament geschreven.

Dit jaargetijde wordt gevierd de zondag na het feest van Sinte Catharina (= 24 maart).

Destijds betaalde Matthias VANDE PUTTE zijn zoon te TILDONK, thans verhuurt de pastoor van VELTEM zelf dat goed omdat de erfgenamen er hun hand af houden.

Overleden zijn in 1516 Henric VAN BULLESTRAETEN, Bartholomeus YDEN, Henric YDEN, Elisabetha YDEN en Margareta VAN BULLESTRAETEN. Zij legateerden voor hun jaargetijden drie molenvaten rogge op een half dagwant langbouwgrond opt WIJROT aende WOLFF BERSSELAER; 1 het goed van 't klooster van St.Ursula te Leuven, 2 en 3 Egidius VAN NETELEN, thans Heer ROGIER; 4 Nicolaus ODDAERT, nu 't klooster van St.Ursula te Leuven.

Dit jaargetijde staat opgetekend in 't register van VELTEM 15 november 1533 blz.97_v en 98 en 99. Ook op blz. 106 staat hetzelfde.

Het kan niet terug gekocht worden wat aldaar blijkt.

Destijds betaalde Henric ACKERMANS, daarna Laurentius VERHULST alias VERBANCK nu Henric VERHULST die in BAYSEM woont.

Overleden zijn Wilhelmus VAN MOER en zijn vrouw. Voor hun jaargetijden legateerden ze aan de pastoor en de koster van VELTEM een oude grote (waarde: 1 stuiver 1 blancke) op een huis en hof met toebehoorten in totaal ongeveer een half bunder en 32 roeden groot gelegen onder VELTEM: 1 de HOOCHSTRAETE; 2 Godefridus VAN NETELEN, nu Arnold VAN DEN POEL; 3 Jan REES, nu Henric SOETEMANS; 4 nog eens de straat.

Dit jaargetijde staat vermeld in 't register van VELTEM 9 april 1540 voor Pasen blz.153.

Destijds betaalde Jan SMITS alias FABRI, later Hubert LEYES, thans zijn erfgenamen nl. Matthias LEYES en Catharina LEYES, vrouw van Henric STROOBANTS.

Overleden zijn Nicolaus VERHULST alias VERBANCK en zijn vrouw Maria, zij legateerden aan de pastoor en de koster 4 stuivers op een half dagwant langbouwgrond onder BAYSEM op de DWERSSIJPE; 1 en 2 het goed van Petrus WACHELGEM, nu Heer RAVESCHOT; 3 Laurentius ACKERMANS nu Henric BOOSMANS; 4 de GROENE GRACHT onder BAYSEM.

Voor de pastoor ook nog een stuiver voor het zondagsgebed lijk blijkt uit het register van VELTEM 9 maart 1551 blz. 251.

Destijds betaald door Jan VERHULST zoon Nicolaus; thans Nicolaus VERHULST alias VERBANCK die in BAYSEM woont.

Overleden is in 1529 Jaspas WELLENS voor hem en zijn moeders jaargetijde legateerde hij vijf

stuivers jaarlijks te betalen, op een huis met afhankelijkheden onder VELTEM; 1 het goed van Mattheus MEEUS, nu van de weduwe van Matthias LEYES 2 den VOSTEN DRIESCH van achter of Joffrou BOXHORINCX, 3 nog Joffrou BOXHORINCX, 4 de gemene staat genoemd de DRIESCHHAGHE.

Dit jaargetijde wordt altijd gecelebreerd op zondag voor het feest van Sinte Catharina.

Destijds betaalde Henric VOET, daarna Meester Jan VAN DEN EINDE, vervolgens Guilelmus BOXHORINCX, nu Henric BOOGAERS, metser die dit eigendom gekocht heeft.

Overleden zijn Henric VEKEMANS en zijn vrouw. Zij legateerde aan de pastoor en de koster 2 stuivers op een huis en hof met afhankelijkheden onder VELTEM; 1 de HOOCHSTRAETE; 2 de erfgenamen Hubert LEYES; 3 en 4 Joffrou BOXHORINCX. Destijds betaald door Thomas VERBANCK, later Arnold VEKEMANS; vervolgens Jan VERHULST alias VOESSELAER en daarna Andreas VAN DEN POEL nu Arnold VAN DEN POEL.

Andreas VAN DEN POEL grootvader van deze Arnoldus heeft mij gezegd dat dit eigendom aan hem verkocht is belast met een dergelijke servitude. Het staat ook vermeld in het register van VELTEM op 3 maart 1573 blz. 132.

Op 30 november overleed Maria VLASSELAER. Voor een jaargetijde voor haar en haar echtgenoot Frans ZEWEENS legateerde zij aan de pastoor en de koster 1 molenvat rogge op een huis en hof met afhankelijkheden onder VELTEM op DOVERSTRAETE, 1 het huis van de zielemissie van VELTEM; 2 den VORSTEN DRIESCH; 3 E.H. Cornelius LEYES destijds pastoor van VELTEM, nu Henric VAN DORNE; 4 de straete.

Dit jaargetijde moet gecelebreerd worden met een vigilie van drie belezingen.

Destijds betaalde Laurentius ACKERMANS, daarna zijn erfgenamen, vervolgens Henric BOOGAERS en thans Michaël PAUWELS.

Dit jaargetijde staat vermeld in het register van VELTEM 24 juli 1572 blz. 115v.

Overleden zijn; Petrus DE BACKER OP 16 juli 1563; hij was koster in VELTEM; Barbara LEYES zijn vrouw;

E.H. Cornelius LEYES van ROSENDAEL in 1555; hij was ooit pastoor in VELTEM.

Voor hun jaargetijde legateerden ze zes stuivers en voor het zondags gebed 2 stuivers. Aan de tafel van de H. Geest van VELTEM legateerden ze drie molenvaten bloem die bij de viering van het jaargetijde aan de armen moeten uitgedeeld worden.

Alles gehypotekeerd op 3 dagwant land onder VELTEM gelegen op het veld genoemd het HEERSEM VELD opt CROMSTUCK aen die HOCHSTRAETE; 1 en 2 de erfgenamen Arnold VAN WINGHE.

Dit testament is geschreven door E.H. Gregorius YEN, die toen pastoor van VELTEM was; aanwezig daarbij waren twee schepenen van VELTEM: Jan VAN DEN ZIJPPE alias CAPELLEMANS en Jan DE CUESTER de oude die JUEKEN genoemd werd.

Dit jaargetijde wordt gecelebreerd op de voorlaatste zondag voor Allerheiligen.

Noteer dat de erfgenamen van E.H. Cornelius LEYES de zaken onder elkaar hebben verdeeld en de hoger vermelde lasten alleenlijk hebben gelegd op een dagwant land gelegen op het vermelde veld op de plaats genoemd het CROMSTUCK; 1 het goed van Adriaan TIMMERMANS; 2 den GROENEN WECH gaende nae het kerckhoff eessel; 3 de HOCHSTRAETE.

Wel valt te noteren dat indien dit stuk niet voldoende is, we dan de twee overige dagwanden voor onze hypotheek mogen nemen.

Dit jaargetijde moet genoteerd worden in october.

Betalen doet thans Henric VAN DOOREN.

In december.

Overleden zijn Jan VAN LAER en Margareta BOOGAERS.

In 1532 hebben ze een mis gefundeerd ter eere van de H.Barbara; ze moet op het feest van St.Barbara gelezen worden. Daarvoor lieten zij 10 stuivers hypothekeren op een half dagwnts land onder VELTEM aent MIERSGAT; 1 het goed van de kerk van BAYSEM aan de oostkant; 2 Heer ROGIERS aan de zuidkant; 3 Nicolaus VERHULST westen; 4 den BLOMMAERT of heer ROGIER noorden. Destijds betaalde Henric PUTTEMANS alias HERMANS te VELTEM; nu Barbara VAN LINT vrouw van Matthias LEYES.

Overleden zijn Meester Arnold VAN BEETHEM de jonge en vrouw Aleydis zijn echtgenote. Voor hun jaargetijde, voor aanbevelingen en voor het houden van vigilies legateerden ze aan de pastoor en de koster zes molenvaten rogge op een bunder weide onder VELTEM in de HOCHSTRAETE; 1 het goed van Jan VERBANCK; 2 het goed van 't klein BEGIJNHOF van Leuven; 3 de HOCHSTRAETE. De pastoor krijgt 4 molenvaten, de koster 2 maar als ze de vigilies niet zingen moet er niet betaald worden. Destijds betaalde Arnold VAN WINGHE gedurende vele jaren; later E.H.Gregorius YDEN. De betalingen zijn opgeschort in 1573 door Philip VAN WINGHE voor 15 florijnen. In die tijd was E.H.Gregorius YDEN pastoor te VELTEM, hij inde de hoofdgelden en in de plaats daarvan aanvaarde hij een gelijk inkomen van zes molenvaten rogge gehypothekeerd op een half bunder land onder VELTEM op het veld genoemd de LOYE; 1 Vrouwe BOXHORINCX; 2 Dionisius BOOGAERS; 3 de weg naar BERTHEM BOOSCH; 4 het BOS.

Betalen doen de erfgenamen van Hubert LEYES nl. Matthias LEYES en Catharina LEYES, vrouw van Henric STROOBANTS.

Dit jaargetijde staat officieel erkend in het register van VELTEM 14 februari 1570 blz.114v

Overleden zijn Jan BOOGAERS en Barbara DECKERS.

Voor hun jaargetijde legateerden ze 4 stuivers op een huis en hof onder VELTEN op DOVERSTRAET; den VORSTEN DRIESCH of Nicolaus VERHULST alias VERBANCK ; 2 en 3 de straete; 4 het goed van Dionisius BOOGAERS.

Die 4 stuivers kunnen afgekocht worden tegen 6 rijnguldens wat blijkt uit het testament.

Destijds betaalde Carolus BOOGAERS, later Dionisius BOOGAERS en thans Carolus BOOGAERS koster in VELTEM.

Dit jaargetijde staat vermeld in het register van VELTEM 28 april 1556 blz. 9 en 13 december 1559.

Overleden is Jan NIJPE; hij legateerde aan de pastoor en de koster voor een jaargetijde voor hem en zijn familie een molenvat rogge op een huis en hof (dat intussen verdwenen is) onder VELTEM inde EERTBRUGGHE; 1 het bos, of het goed van het klooster van BETHLEHEM 2 de erfgenamen Petrus DE CUPER te VELTEM; 3 de straat EERTBRUGGHE genoemd, 4 henric BYLS, nu Henric VERHULST die in NEDER WINKSEL woont. Destijds betaalde Henric BYLS, nu zijn erfgenamen.

Zo is het

Jan BAGINIER

Al deze bijna onleesbare teksten zijn uit het latijn vertaald door Prof. A.DE WACHTER, waarvoor onzen bijzondere dank.

Register van de Goederen

der Zielemissen te Velthem.

Nota: Van deze tekst bestaan er twee versies: een oudere uit de 16^e eeuw en een recentere van vóór 1606. In die laatste staan enkele toevoegingen die hier in cursief zijn ingelast.

1. Inden eersten heet die sielmisse van VELTHEM eem boender bempts gheheten het EVERSCHAT. Regenoten: het straetken van het EVERSCHOT ter 1, Hieronimus WELLENS in 2 en 3 zijden het CLEYN BEGIJNHOFF tot Loven ten 4 zijden.
2. Item in het selve broeck heet die Sielmisse noch twee perceelen gheheten de HUFTEN onbegrepen de maete, *ontrent onderhalf dachmaal Regenoten: Claes VERBANCK ter eender zijde, ende Mijn Heer CHRISP----- van Mechelen van dander zijde*
(In de marge) Deze twee perceelen sijn veruert XV gul.
3. Item heet die sielmisse 2 vierendelen bempts geleghen in den PADDEPOEL regeno ten Dionisius BOOGAERTS ter 1, BOXHORINCK ter 2 Henrick BOGAERTS nu sijn erffgenaemen ter 3 zijden. valet XXXII st.
4. Item noch een half dachmael ghelegghen inde BORREBEMDE regenot.
Mattheys VANDE PUTTE ter 1, Adriaen TIMMERMANS overende ter 2,
Me VRAUWE van CELLE nu haer erffgenaemen ter 3. *Dit perceelken en is niet verhuert om dat den pensionaris van Mechelen hem dat niet aendraeght ende dat door het seggen van eenen man, ende die sielemisse is in possessie gheweest 8 oft 9 iaeren.*
5. Item heet die Sielemisse een half boender bempts de HOFFSTRAETE ter 1, De DUYVESTRAETE ter 2 het CLEYN BEGIJNHOFF tot Loven ter 3 .
Hierop gaen vuyt 4 halsters haver voor den Rentmeester van den Hertogh van Brabant ende 1 plecke. valet VI fl. X st.
6. Item heet die Sielemisse van VELTHEM een stuxken bempts groot een half dach mael gelegghen inde PEETER BORRE, regen: het Cloister van AFFLIGHEM ter ende daer over hancht oft plege te hanghen eem cromme willighen boom die seergroot is oft waer over die selve bempt.
Aengaende die Sielemisse dit perceel en is noch niet vonden maer een man genoempt Paschier GELDERS officier van Velthem schint daeraff te weten.
7. Item heet die Sielemisse noch 3 vierendelen landts opt HEESTER VELT, Hieronimus WELLENS (WILLEMS) ter 1, Gielis VAN DEN PUTTE ten 2, Claes VERHULST ter 3 zijde.
8. Item noch een vierendele lants ghelegghen aen de TOOTMUTSE Carel TERSENACK, nu Me Vrouwe VAN CELLE nu haer erffgenaemen aen 2 zijden die straete met die vloetgrachte aen dander twee zijden valent simul VI molenvasia
9. Item heet die Sielemisse noch drij vierendelen landts gelegghen op het KERCKHOFF veldeken die HALFFSTRAETE in 2 zijden ende BOXHORINCK met dander 2 zijden.

III½ mol rogs.

10. Item heet die Sielmisse noch een dachmael landts ghelegghen opt BEIJSEM VELT de kercke van BERCHEM met 2 sijden Willem VERHULST ter 3, ende BOXHORINCK ter 4 sijden III halsteren.

11. Item heet die Sielemisse noch onderhalff dachmael landts ghelegghen opden VIERSCHOOFF Regenooten: de kercke van VELTHEM ter 1 die Cuesterij van VELTHEM ter 2 de herbaene van VELTEM ter 3 sijde.

12. Item heet die Sielmisse opt selve velt een halff dachmael die HALFFSTRAETE ter 1 Huybrecht LEYS nu sijn erffgenaemen ter 2 ende die straete naer Vilvoorde daer door lopende ter 3 sijde. IIII halsteren.

13. Item heet die Sielemisse noch een boomgaerdeken waer placht op te staen een huys wesende een halff dachmael onbegrepen maet.

Regenoten: Dionisius BOOGAERTS ter 1 Henrick BOOGAERTS nu Michiel PAUWELS behoudt sone der voorschreven Henrick ter 2 die Overstraete ten 3 Me Vrouwe VAN CELLE nu huer erffgenaemen, opt den vooschr. Driesch ten 4 sijde.

III florenes elocatur (verhuurd tegen 3 guldens)

(Later bijgescheven) Dit boomgaerdeken is vercocht aen Machiel PAUWELS voor drij gulden en een halff, te betaelen St.Andriesmisse (= 30 november)

Hier vuyt moet betaelt worden aen den Rentmeester van den Hertog van Brabant quartier tot Loven 1 molenvat evene oft haver. Item vuyt dit plexken treckt Me Vrouwe van GRIECKE III capuynen Dat wordt betaald door BEEKCX.

Item vuyt dit plexken treckt Me Vrouwe VAN GRIECKEN III cappuynen elck op VII stuyvers maecken XXI gl ende dese moet den huerden betalen aen den selve.

14. Item heet die Sielmisse een vierendeel landt ghelegghen opt HOOVELT. Regenoten: Me Vrouwe VAN CELLE nu haer erffgenaemen Joncker Everaert VAN WINGHE ten 2, Dionisius BOOGAERTS ter 3 sijde. 1½ mol.rogs.

15. Item heet die Sielmisse een stuxken landts onbegrepen maet opt WIJROT.
(Over dit stuk land weet ik niets)

16. Item heet die Sielmisse een dachmael landts opt WIJROT RAVERSCHOT ter 2 zijden, Huybrecht LEYS nu sijn erffgenaemen ter 3, de kercke van WINXEL ter sijde. VI mol. rogs.

17. Item een vierendeel onbegrepen maet ghelegghen op NEDERIJSPUTTE. Regen: d becke van St.JACOB lopende daer deur ter 1, die HOCHTSTRAETE ter 2, BLITTERSWIJCK over ende ten 3. 1½ mol. rogs.

18. Item een stuxken landts groot een halff dachmael gelegghen opt NEDERIJSPUTTE. Regenooten: die HEGGE ter 1, Henrick BOOGAERTS ter 2, BLITTERSWIJCK ten 3, St.JACOBS becke ten 4 zijde. 1½.

19. Item heet die Sielemisse een stuxken landts groot wesende drij vierendelen ghelegghen opt WIJROTT. Regen: die HOLSTRAETE BOSSCHE ter 1 overende BERTHEM BOS ter 2, Me Vrouwe VAN CELLE nu haer erffgenaemen ter 3, Me Vrouwe VAN TER BANCK ter 4 sijde.

20. Item heet die Sielemisse een stuxken landts oock groot wesende drij vierendelen ghelegghen opt selve velt comende met een poinckt op die voorgenoemde drij vierendelen beneden aen malcanderen

ter 1, Jockheer RAVERSCHOT ten 2, het clooster van AFFLIGHEN ter 3. VIII mol. rogs.

21. Item heet die Sielemisse een stuxken landts groot een vieren deel gheleghen teghen die KERCKE HEYE ter 1, Henrick STROOBANTS ten 2, Me Vrouwe VAN CELLE nu haer erffgenaemen ter 3. 1 mol.

22. Item een stuxken landts van een halff dachmael ongebrepen maete gheleghen opt WIJROT. Regenoten: den wech ter MAERENWERT gaende ter 1 BLITTERWIJCK ter 2, die VLOETGRACHTE coemende vanden BERTHEM BOSSCHE ter 3, Niclae VANDER VORST opt dander zijde vanden wech ter MEERENWEERT gaende. (*Maar het is erg onzeker of dit land iets te maken heeft met de kapellanie*)

23. Item heet die Sielemisse noch een stuxken landts groot wesende drij vierendelen gheleghen int BEYSSEVELT. Regenoten: Me Vrouwe VAN CELLE nu haer erffgenaemen ten 2 zijden, die HALFFSTRAETE tot Loven ten 3, Joff. BOXHORINCK oock in twee zijden. 1 halster.

Register van de cijnsen van de kapellanie van de H. Maria of van de Zielemis.

Item treckt die Sielemisse opt Cloester van BETHLEEM III ½ st.

Item treckt die Sielemisse opt ROYCLOESTER een cappuyn VII st.

Item noch 2 cappuynen op een huys tot WINXEL (*ende soo mij dunckt is dat de grond tegenover Lijsbeth QUINTENS huys tot Winxel*) die welcke betaelt die dochter van Andries DE SMIT.

Item op een huys tot VELTHEM toebehorende Henrick SOETEMANS gheleghen tot VELTHEM. Regenoten: Henrick LEYS boomgaert nu sijn erffgenaemen (Huybrech LEYS) ter 1, die straete ter 2 gaende van BERCHSEM VELT ende die straete gaende nae die BERCHEM MUELE aen het VALVECKE ter 3 jaerlijcks V st. XVIII ternoysen.

(ander geschrift) Na zorgzaam onderzoek getuig ik, en met de betrouwbaarheid van een priester bevestig ik de juistheid, als rector van de genoemde kapellanie.

Op den 22 september 1606 Martinus NOUWE.

Al deze bijna onleesbare teksten zijn uit het latijn vertaalt door Prof. A. DE WACHTER, waarvoor onzen bijzondere dank.

Bisdom Archief Mechelen: kافت VELTEM.

Een aantal inwoners van VELTEM wonen ver van hun kerk,
en veel dichter bij de kerk van

BUKEN; ze vragen daarom hun godsdienstplichten te mogen vervullen in
BUKEN

De ondergetekende inwoners van VELTEM, gevestigd aan de kant van de Mechelsesteenweg, wonen een uur gaans van hun kerk. 's Winters is de weg heel slecht zodat het gebeurt dat hun kinderen niet naar de catechisemusles van hun pastoor kunnen gaan, ja dat dit totaal onmogelijk is. De goede vaders en moeders durven hun kinderen niet laten lopen langs die weg vol waterplassen en doorheen de bossen. Het gevolg is dat er bijna geen meer gaan. Op vraag van de ouders is de pastoor van Buken zo goed geweest onderricht te geven voor de biecht, de eerste communie en de andere plichten van 'n christen mens.

Om de zelfde reden kunnen de knechten de mogelijkheid niet vinden om de lering van hun herder te gaan beluisteren. En wat nog het ergste is, als de betrokkenen de laatste sacramenten moeten ontvangen bestaat de kans dat ze zonder deze steun overlijden. Dat zou reeds meermaals gebeurd zijn als de pastoor van Buken niet de goedheid had gehad om ze te helpen. Nog heel onlangs heeft hij dat gedaan; enkele voorbeelden die nog licht bewijsbaar zijn:

Jan DE GREEFF bij Gillis VAN CAMP tegen de avond bediend, stierf kort nadien.
zo ook Jan VAN LINT en Jan LENS.

Catharina DE COSTER, vrouw van VANDE PUT werd 's nachts bediend; men vreesde dat ze daarvoor al ging sterven wat enkele dagen later gebeurd is.

De dochter van Frans PERDIEUS ontving de H.Olie maar herstelde.

Abraham VERVOORT werd bediend tijdens de nacht en stierf, zijn vrouw werd ook bediend maar genas.

Jan VANDEN SCHRIECK bij Peeter RONSMANS in vollen dag bediend stierf 's nachts.

Elisabetha NEEFFS wijf van Rombout JESPERs, werd bediend bij Peeter RONSMANS in de morgen en stierf kort daarop.

Elisabetha VANDER MEIREN werd bediend maar herstelde later.

Maria VERBIEST werd ook bediend lijk de voorgaande.

Maria VLEESHOUWERS vrouw van Peter RONSMANS stierf onbewust na de communie te hebben gekregen.

Henricus VAN THIELT sprak zijn biecht maar genas.

Jan Bapt. VAN GRUNDERBEECK werd bediend.

Twee jaar geleden ontving Catharina LAUREYS, vrouw van Jacobus BOLS de laatste sacramenten en herstelde toen, maar dit jaar ontving ze weer het viaticum (sacramenten) en stierf terwijl ze zwanger was. Dat verplichte de pastoor van Buken de operatie uit te voeren en het kind is gedoopt geworden.

Het is dus duidelijk dat de betrokkenen dienstbetoon genieten van de kerk van Buken; ze wonen er allemaal dicht bij, de verste slecht op een tiental minuten gaan.

Als deze gevallen maar voortgekomen zijn in de meest dringende omstandigheden hoeveel nuttiger zou het dan wel voor de betrokkenen zijn als ze ook zijn schapen waren, zij hebben des te meer reden om dat te verlangen daar de hulp van de pastoor van Buken nu alleen maar een tegemoetkoming is die hij ook kan en mag weigeren.

Zij vragen dus dat ge hen zoudt toestaan om voor het geestelijke te behoren tot de Parochie van Buken en zij hopen dat de pastoor hen zal willen aannemen onder zijn leiding op de gebruikelijke voorwaarden.

Jacobus BOLS, Gillis VAN CAMP, Joannes MOMMENS, Anthoon VAN LINT.

REGISTRUM BONORUM SACELLANIAE

ALTARIS St.LAURENTII

in Parochia de VELTHEM.

± 1550.

1. Inden eersten heet den autae van S. Laureys drij vierendeelen landts gheleghen opt velt gheheeten het WIJROT, Mevrouw van CELLE nu haer erffgenaemen ter 1, Mr.Willem WACHELGHEM ter 2, Jan de WITTE ter 3 zijde.
2. Item noch een dachwant opt selve velt bij de goeden van Willem ter MUNCKT ter 1, Mevrouw van CELLE ter 2, de kercke van VELTHEM ten 3 zijde.10½ mol.
3. Item noch drij vierendeelen landts onder WINXEL aende QUADE WIJNGAERT , Ambrosius van DUFFEL ter 1 beneden en boven, die GROEN BRAUWE naer BERCHEM weert ten 2 ende dit en is noch niet oprecht gevonden ----- nihil inde receptit possenor capellaniae (daaruit heeft de bezitter van de kapellanie niets ontvangen)
4. Item een halff dachwant opt HOOVELT, Jan VERBANCK ter1, Jan de WIT ter 2, Jaspaer NOBELS oft sijn erffgenaemen ten 3 zijde.
5. Item noch drij vierendeelen opt selve velt. Jan VERBANCK ter 1, ODDAERT oft die HALFFSTRAETE tot LOVEN ten 2, den HERENWECH van BERCHEM naer LOVEN ten 3 zijde. valent simul VII½ mol.rogs.
6. Item opt selve drij vierendeelen opt selve velt, Barbel LEYS oft haer erffgenaemen ter1, Me vrouwe van CELLE nu haer erffgenaemen ten 2, HALFFSTRAETE ten 3. ODDAERT oft die III½ mol.rogs.
7. Item opt selve drij dachmael oft drij vierendeelen gheleghen bij PELSMAKER BOSSCHE ter 1, RAVESCHOT ten 2, Heer TIJCK ? ten 3, die HALFFSTRAETE ten 3 zijde. III mol rogs
8. Noch een halff dachmael liggende opt WIJTOT. Regenoten Bernard BACKERS welcke is wers geweest in CUELEN ter 1, Carel TIJSSENACK nu Me Vrouwe van CELLE nu haer erffgenaemen ten 2, WACHELGHEM nu RAVESCHOT ten 3 ende die en is noch oprecht niet vonden.
9. Item heet die kappelan van St.LAUREYS noch vijff vierendeelen bempts, Niclaes ODDAERTS nu die HALFFSTRAETE ten 1, WACHELGHEM ten 2, Me Vrouwe van CELLE ten 3.
10. Item heet St.LAUREYS autae een halff dachwant eerssels inde CLEYN SPECKSTRAETE Willem ter MUNCKT ten 1, die straete ten 2, BOSCHHORINCK ter 3 zijde, Ut dese gront moet betaelt worden II molenvaten haver aenden Rentmeester van den Herthog van BRABANT. XV St.
11. Item ontfanckt jaerlix die cappelanij van St.LAUREYS ut een huys ende hoff toebehorende Willem SPECKAERTS erffgenaemen nu Gielis THUYVERS ? met Josijnken sijnde huysvrouwe aen het straetken gheheten de WILDEMAN ter 1, DOVERSTRAETE ten 2, Jan WILLEMS melaatse ten 3. XXX st.

12. Item heet St.LAUREYS autaeer een stuxken landts groot een vierendeel
ghelegghen opt WIJROT den wech daer men van WINXSEL naer BERCHEM gaet daer over
gaende ten 1, Joffvrouwe BOSCHORINCK ende die andere regenoten en weet ick noch niet wel.
inverim non est difficultas quia est clocatum et bene soluvionis. (*Intussen is er geen moeilijkheid*
omdat het verhuurd is, en van goede betaling) 1 mol. rogs.

Item Heer Henrick HAZAERTS van NEDERHOCKERSEEL betaelt jaerlijcx
IX mol. rogs. van een dachmael landts op het velt genoempt den BOOMGAERT ende leet onder
ERPS, enden Dom. Petrus BRITSELIS aliquando pastor in VELTEM meynt dat die regenooten
sijn Guilliam de PAUW aen 2 zijden et scripti in registro quod accepi ab ipro quod putet huuc
Henricum HAZAERTS feusse possessorem circa annum 50 huius cappellaniae ut invenit in
quadam charta et se dubitare an fuerit pastor in HAECHT prionde inquirendum esse
possessori poit hunc fundum invenire et dicit se putare illa IX vel alia molenva sia siliginis esse
dequitata ab Henrico HAZAERTS ipo ptante ? a
Dno BOSCHORINCK consiliario ex.

Dom. Petrus BRITSELIS die destijds pastoor was in Velthem meynt dat die regenoot en zijn
Guilliam de PAUW aen 2 zijden en ik heb in het register geschreven dat ik van hem vernomen
heb, dat hij meent dat dese Henri

HAZAERTS bezitter van de capellanie was rond het jaar 50 zoals hij gevonden heeft in een zeker
papier. Ook dat hij zich afvraagd of die pastoor was in HAECHT .

Bijgevolg moet de bezitter van dat capittel opzoeken of hij dat stuk kan vinden.

BRITSELIS zegd ook dat hij denkt dat die IX of andere molenvaten afgekocht zijn van Henri
HAZAERTS in zijn tijd door Heer BOSCHORINCK ,raadsheer ter ontlasting van zijn hoeve, en dat
D^{nus} Gregorius EYEN de gelden heeft gekregen van Henric HAZAERTS 33 florijnen 15 stuivers
zoals staat in een zeker papier. Dit zolang er geen beter aanduidingen zijn. Tenzij er destijds nog IX
andere molenvaten zijn geweest die Hr.Henric HAZAERTS placht te krijgen uit de hoeve
BOXHORINCK te VELTHEM.

Intussen zegt hij dat ze het papier moeten brengen bij de pastoor van VELTEM, alvast omwille
van nog eens IX molenvaten die afgekocht zijn en die gehypothe keert waren door Heer Henric
EYEN op twee panden, een daarvan is gelegen in WINKSEL. Het meet 5 dagwant en wordt
bewerkt door Dionisius BOOGAERS naast de VLOED GRACHT St.Job te WINKSELE.
Aangaande de kinderen van EYEN, het andere is een stuk van 5 vierendelen in de DRIESSCHE
BEMPDE

(zoals staat in het erkeningsdocument) het is van 2 florijnen. Voor deze of voor andere IX
molenvaten rogs krijgt de bezitter van de kapellanie van St.Laurentius II florijnen jaarlijks en die
twee florijnen worden betaald door Dionisius BOOGAERS in VELTHEM omdat dit land van 5
vierendelen bewerkt wordt door Dionisius BOOGAERS zoals bepaald in de overeenkomst met het
kapittel van St.Pieter te Leuven. of althans in het contract gesloten met de ontvanger van het
kapittel van St.Pieters.

In een oud boek ten jare 1379 staat geschreven: D^{nus} Mattheus destijds pastoor in BERCHEM (
BEISEM) legateerde en schonk ten eeuwigen dage op een huis en hof in NEDERBERCHEM: een
mud rogge aan de tafel van de H.Geest, een halster rogge ook aan de zielemissie aldaar, een
molenvat en een halster aan het altaar van St.Laurentius te VELTHEM.

Bidt voor hem.

Maar sinds 11 jaar werd er in VELTHEM niets ontvangen.

Tekst van Mattheus SEPLIUS pastoor in VELTHEM

Goederen van de Kapellanie van
het St. Laurentius Altaar in de
kerk van VELHEM.

Daar ligt de cast op van een mis iedere weekdag op maandag.

Daar is TOUSANUS rector van en de taak wordt uitgevoerd door Jan BAGINIER pastoor van de
genoemde plaats.

1. Eerst al 3 vierendelen (1 vierendeel is 25 roeden) land onder VELTHEM op het WIJROT bij
WOLFFS Notelaer; 1 Heer BLITTERWIJCK nu de Augustijnen te Leuven; 2 de kerk van
VELTHEM aan de west kant; 3 Jan DE WITT; 4 de erfgenamen Laurentius VERHULST aan de
noordkant.

2. Ook nog een half dagwant op't zelfde veld nabij het WOLFFS NOTELAER; 1 Heer van
ROUGIER aan de noordkant; 2 Augustins DE RIJCKE, nu Vrouwe VAN GRIEKE oostkant; 3
Henric BOOSSVERCKEN west maar thans de kerk van VELTEM die jaarlijks de inkomsten
op die hypotheek int.

3. Ook een half dagwant land opt HOOCHVELT; 1 en 2 de erfgenamen VERHULST; 3 Jan DE
WITT nu de erfgenamen Henric BOOGAERS; 4 Jaspar NOBELS of zijn erfgenamen maar
thans Henric BOOSMANS.

4. Nog 3 vierendelen land op't zelfde HOOCHVELT 1 ODDAERT, nu het klooster van St. Ursula te
Leuven; 2 den HERENWECH komende van BAYSEM naar LEUVEN; 3 Henric VERHULST; 4
Vrouwe BOXHORINCX.

5. Ook nog 3 vierendelen op't zelfde veld 1 nabij PELSMAECKERS BOOSSCH
2 WACHELGHEM nu Heer RAVESCHOT; 3 Heer Gregorius YEN, nu Matthias LEYES; 4
den HEREWECH van BAYSEM.

6. Nog een half dagwant land opt WIJROT 1 Carel TIJSENAECK, nu Heer ROUGIER; 2
RAVENSCHOT, 3 Guilelmus DE WITTE, 4 Bernardus COPS
Maar het zit nog niet in wezen.

7. Nog 5 vierendelen weide onder VELTHEM in de weide de BIESCHE BEMPDEN genoemd, 1
Nicolaus ODDAERT, nu het klooster van St. Ursula te Leuven;
2 WACHELGHEM, nu RAVESCHOT; 3 heer ROUGIER; 4 Margareta GELDERS.

8. Nog een half dagwant weide onder VELTHEM in de CLEYN SPECKSTRAETE; 1
PITTEKENS BLOCK, 2 STEVENSSTRAETE, 3 straat die loopt naar de GROTE
SPECKSTRAETE. Door deze weide loopt een voetweg langs waar men naar de wijk de HEL
ONDER WINKSEL gaat.

Dit deel is belast met 1 halster evene en een plecke aan de hertog van Brabant of aan de koning, en
aan de kerk van VELTEM 2½ stuivers.

9. Nog 3 vierendelen land onder VELTEM op't HOOCHVELT, 1 heer ROUGIER, 2 Henric
VAN DOOREN, 3 en 4 Henric BOOSMANS.

10. Jaarlijks heeft het Altaar van St.Laurentius een inkomen op een huis en hof met afhankelijkheden onder VELTHEM; 1 DOVERSTRAETE, 2 Jan WILLEMS melaatse, nu Egidius STUYVERS; 3 Vrouwe BOXHORINCX; 4 het kleine straatje genoemd het WILLEMANS STRAETKEN.

Dit eigendom is gelegen nabij Egidius STUYVERS en Judoca VERLINT en zij betalen jaarlijks 30 styuvers.

Het staat vermeld op het stadhuis van LEUVEN in de voorste plaats 20 december 1574.

11. Ook bezit het Laurentius Altaar een vierendeel land gelegen op't WIJROT; 1 de weg van WINKSEL naar BAYSEM en die loopt over dit stukje land; 2 Vrouwe BOXHORINCX; 3 Lambert OOST; 4 Henric VERHULST.

De vermelde landerijen zijn gehuurd door Arnold VAN DE POEL voor een termijn van 6 jaar tegen 14 florijnen per jaar; Het eerste jaar van betalinge is gevallen op St.Andries (= 30 november) 1623.

Ook komt aan het St.Laurentius Altaar een cijns toe van 9 styuvers op een weide van 1 dagwant onder BAYSEM; 1 de CLEYN RIJSSTRAETE; 2 nog eens die straat; 3 de ABDIJ van KORTENBERG.

Destijds betaalde Simon ILCAERTS nu zijn erfgenamen nl.Catharina LEYES en de weduwe van Matthias LEYES. 9 styuvers.

Deze cijns wordt erkend in het register van VELTHEM 21 februari 1563 blz.57.

E.H. Henric HAZAERTS was kapellaan van het St.Laurentius Altaar in 1550. Hij aanvaarde het afkopen van een inkomen van 9 molenvaten rogge . Die was meester Wilhelmus BOXHORINCX jaarlijks verplicht aan deze kapellanie. De koopsom was 33 florijnen en 10 stuivers. Dat blijkt uit het register van VELTHEM 23 september 1573 blz.124v. Deze 33 florijnen heeft E.H. Gregorius EYEN pastoor van VELTHEM ontvangen van de heer Henric HAZAERTS hoger vermeld, met een last van een inkomen van 2 florijnen gehypothekeerd op 10 vierendelen land onder WINXSEL op d de NEDERIJSPUT, 1 de ABDIJ van TERBANK, 2 de St.JOBSBEEK, 3 Ambroos VAN DUFFEL.

Eveneens op 5 vierendelen weide onder VELTHEM inde BIESCHE BEMDEN; 1 het goed van Nicolaus ODDAERTS nu het klooster van St.URSULA te LEUVEN, 2 meester Wilhelmus BOXHORINCX, 3 Henric BOSCHVERCKEN.

Dat blijkt te Leuven op't stadhuis in een boek in de middelste plaats 15 februari 1574.

Noteer dat dit land nu de groote heeft van 5 dagwant en in bezit is van Nicolaus VERHULST die erfgenaam is en in BAYSEM woont.

Na al het voorgaande zorgvuldig te hebben onderzocht getuig ik

JAN BAGINIER PASTOOR IN VELTHEM.

Er is nog een LAURENTIUS ALTAAR III maar het is letterlijk hetzelfde als II maar onderschreven als volgd: Ik Antoon LAUREYS uit LIJROP getuig met de trouw van een goed priester dat ik na zorgvuldig opzoeken geen andere dan de hier vermelde goederen van de kapellanie heb kunnen vinden.

Al deze bijna onleesbare teksten zijn uit het latijn vertaald door
A.DE WACHTER,

heemkring Campenholt